

Vreme: 23.07.2026 18:20

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/109537/dunav-koci-transport-goriva/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Nizak vodostaj Dunava otežava uvoz goriva, aktivirane operativne rezerve evrodizela

6143

Srpski energetski sektor suočio se, u jeku letnje potrošnje, sa još jednim izazovom - niskim vodostajem Dunava koje otežava dopremanje goriva i opterećuje elektroenergetski sistem.

Srpski energetski sektor suočio se, u jeku letnje potrošnje, sa još jednim izazovom - niskim vodostajem Dunava koji otežava dopremanje goriva i opterećuje elektroenergetski sistem. U julu je uvezena tek četvrtina planiranih količina naftnih derivata, pa su zalihe naftnih kompanija znatno smanjene. Država je zato odlučila da im dozvoli da koriste operativne rezerve.

Tržište goriva u Srbiji se suočava sa višestrukim pritiscima. Cena nafte je nastavila da raste nakon obnavljanja sukoba na Bliskom istoku početkom jula. Brent je u četvrtak dostigao cenu od 100 dolara po barelu, prvi put u poslednja dva meseca. Cena je porasla nakon što su Huti, militanti koje podržava Iran, saopštili da su napali dva saudijska tankera u Crvenom moru i time praktično otvorili novi front. Ovaj pomorski put predstavlja važnu alternativnu rutu nakon što je transport nafte iz Persijskog zaliva praktično zaustavljen zbog sukoba.

Pritom, u Evropi se pojačava pritisak na tržište dizela zbog niza problema u snabdevanju, upozorila je banka Morgan Stanley, ukazavši na rekordno visoke rafinerijske marže u Evropi i smanjenje zaliha.

Sve to se dešava u trenutku kada je potražnja povećana, što je uobičajeno za ovaj period godine kada se više putuje i u toku su poljoprivredni radovi. U takvim okolnostima, Ministarstvo rudarstva i energetike Srbije odobrilo je naftnim kompanijama koje su podnele zahtev za to, korišćenje operativnih rezervi evrodizela.

Reč je o rezervama koje su kompanije po zakonu obavezne da imaju, a ova mera je privremenog karaktera. To će omogućiti da se izbegne korišćenje državnih rezervi, rekla je u četvrtak ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović. Prema njenim rečima, kompanije mogu relativno brzo da obnove operativne rezerve pošto se uvoz derivata normalizuje, a period za to se zajednički usaglašava.

Kompanijama će biti stavljene na raspolaganje i operativne rezerve Naftne industrije Srbije.

Zbog otežanog snabdevanja gorivom ministarka energetike se dan ranije sastala sa generalnim sekretarom Udruženja naftnih kompanija Srbije Tomislavom Mićovićem. Na sastanku je konstatovano da je uvoz naftnih derivata znatno otežan zbog niskog vodostaja Dunava i globalnih okolnosti, odnosno poremećaja na svetskom tržištu i rasta cena sirove nafte, kao i kotacija na Mediteranu. Mediteransko tržište je statističko tržište koje uzima prosek cena pojedinog derivata kojim se u određenoj nedelji trguje u velikim mediteranskim lukama.

Zbog niskog vodostaja Dunava barže mogu da prevezu samo 30-40 odsto ukupnog kapaciteta, pa je Srbija zbog toga pribegla transportu kamionima i železnici, objasnila je Đedović Handanović ali je dodala da to nije dovoljno da bi se uvezle sve planirane količine. Naftni derivati stižu u Srbiju uglavnom preko Konstance, luke na Crnom moru.

Ona je precizirala da je u julu dosad ostvareno samo oko 25 odsto planiranog uvoza naftnih derivata i da državne rezerve dizela trenutno iznose 269.000 tona. Istakla je ipak da stižu dodatne količine i da su ove zalihe duplirane u protekle tri godine.

Vreme: 23.07.2026 18:20

Medij: rs.bloombergdria.com

Link: <https://rs.bloombergdria.com/ekonomija/srbija/109537/dunav-koci-transport-goriva/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Nizak vodostaj Dunava otežava uvoz goriva, aktivirane operativne rezerve evrodizela

Korišćenje zaliha može biti rezervno rešenje koje će se koristiti samo u nuždi, rekla je ona i dodala da je za stabilnost tržišta bitno da rafinerija u Pančevu nastavi da radi. Zato je ključno da se NIS-u produži operativna licenca koja ističe 31. jula, kako bi mogao da nastavi da doprema sirovu naftu u Pančevo, dodala je ministarka rudarstva i energetike.

Srbija je do sada dva puta puštala dizel iz zaliha. Vlada Srbije je u martu odlučila da pusti iz rezervi 40.000 tona dizela, a u aprilu dodatnih 30.000, da bi sprečila nestašice i udar cena na potrošače, Vlada Srbije je smanjila i akcize na gorivo. To je bila jedna od prvih mera nakon izbijanja rata između SAD i Izraela sa Irana krajem februara. S druge strane, zbog toga su bitno sniženi prihodi u budžet, pa je Međunarodni monetarni fond je preporučio da se akcize, u skladu sa ranijim planom, vrate na puni iznos do kraja jula. Međutim, kako se situacija na tržištu pogoršala, vlada je ponovo snizila akcize prvo za ukupno 10, a zatim za ukupno 20 odsto kako bi stabilizovala tržište.

Nekadašnji pomoćnik ministra energetike za naftu i gas Raša Kojčić je rekao za RTS da zbog prilika na Bliskom istoku i poremećaja na tržištu, svi žele da obezbede dovoljne količine i sirove nafte i derivata za sebe i da kotacije gotovih derivata rastu brže od cene sirove nafte. Podsetio je da se Evropa takođe bori sa manjkom dizela i kerozina.

Analitičeri banke Morgan Stanley navode da njihovi modeli ponude i tražnje ukazuju na to da bi zalihe dizela u Evropi do kraja godine mogle da padnu na najniži nivo u poslednjih nekoliko godina, preneo je Bloomberg.

Na tržište dizela - goriva koje je ključno za kamionski saobraćaj, poljoprivredu i industriju, uticalo je više faktora, uključujući poremećaje u Ormuskom moreuzu, ukrajinske napade na ruske rafinerije i zabranu izvoza dizela koju je uvela Moskva.

Fjučersi na evropski dizel u ponedeljak su porasli za čak 3,5 odsto, na 1.219,50 dolara po toni, što je najviša vrednost od 20. maja.

Suša i niski dotoci na Dunavu veoma nepovoljno utiču na rad u hidroelektranama (HE) Đerdap 1 i Đerdap 2, navode u Elektroprivredi Srbiji (EPS), preneo je RTS. U toj kompaniji ocenjuju da će proizvodnja struje na Dunavu ove godine biti jedna od najlošijih u istoriji ali ističu da je snabdevanje električnom energijom ipak stabilno.

Trenutni dotoci Dunava upola su manji u odnosu na prosečne i blizu su biološkog minimuma, a ove godine zabeležene su najlošije mesečne proizvodnje za maj i jun od početka rada elektrane.

U proteklih nekoliko dana HE Đerdap 1 dnevno u elektroenergetski sistem isporučuje nešto više od 5.000 megavat-sati (MWh), što je inače trećina prosečne dnevne proizvodnje, navode u EPS-u i dodaju da je zahvaljujući revitalizaciji reverzibilne hidroelektrane Bajina Bašta bilo moguće nadoknaditi slabiju proizvodnju.

U julu uvezeno samo 25 odsto planiranih količina

Smanjena proizvodnja u HE Đerdap 1

